

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET – NIKŠIĆ

NASTAVNO-NAUČNOM VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA U NIKŠIĆU

Vijeće Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 10. 05. 2022. godine, imenovalo nas je u Komisiju za pregled i ocjenu magistarskog rada pod naslovom „**PREZIMENA NIKŠIĆA**“ kandidatkinje **Ivane Muratović**, studentkinje na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti Filološkog fakulteta u Nikšiću.

Komisija u sastavu: prof dr Draško Došljak, Filološki fakultet u Nikšiću, mentor; prof. dr Dušanka Popović, Filološki fakultet u Nikšiću, članica i doc. dr Olga Vojičić Komatina, Filološki fakultet u Nikšiću, članica, ima čast da Vijeću Filološkog fakulteta podnese sljedeći

I Z V J E Š T A J

Master rad kandidatkinje Ivane Muratović, obima 90 stranica, sadrži sljedeća poglavlja: Uvod, Onomastika, Nikšić, Prezimena - teorijski pregled, Prezimena u Crnoj Gori, Prezimena u Nikšiću, Tvorba prezimena, Klasifikacija prezimena, Zaključak i Literatura.

Cilj ovog master rada je bio da prvo teorijski predstaviti onomastiku, antroponimiju i značaj prezimena, kako u svakodnevnom životu tako i u lingvistici, potom u praktičnom dijelu rada da se

pokažu njihove osobenosti, do kojih se došlo tvorbenom analizom. Cilj je i izvršiti klasifikaciju po kriterijumima ustanovljenim u onomastici.

U prvom poglavlju master rada, kandidatkinja Ivana Muratović se bavi pojmom onomastike, njenim osobenostima, podjelom, razvojem i antroponimijom. U drugom dijelu rada opisani su geografski položaj i granice Nikšića, stanovništvo, reljef, hidrografija i naselja. Teorijski pregled prezimena dat je u trećem dijelu rada. Prezimenima u Crnoj Gori bavi se u četvrtom segmentu, a prezimenima u opštini Nikšić, u petom dijelu rada. Tvorba prezimena tema je šestog segmenta, a klasifikacija prezimena posljednjeg – sedmog poglavlja rada. Dakle, rad se sastoji iz teorijskog i praktičnog dijela. U teorijskom dijelu doprinos rada ogleda se u predstavljanju najznačajnijih interpretacija dosadašnjih radova sa kojima dijelimo predmet istraživanja. U drugom dijelu rada, poštujući princip inovativnosti, prethodno razmotrena teoriju i postavljeni kriterijumi, primijenjeni su na konkretnim prezimenima. Evidentirana su prezimena nastala: od nadimaka - hipokoristika, na osnovu nacionalne pripadnosti, porijekla, naziva mjesta živanja, zanimanja, pripadnosti državnoj i crkvenoj hijerarhiji, fitonima, zoonima, od srodničkih termina

Opština Nikšić, površine 2.065 km², najveća je u Crnoj Gori i čini 14.95% njene teritorije. Geografski položaj grada određen je koordinatama od 42° 46' s.g.š. i 18° 57' i.g.d. Nikšić je u obliku trougla, sa zapadne strane graniči se rijekom Zetom, sa sjeverne Bistricom, istočne - Gračanicom, a sa južne strane sa Trebjesom i Studenačkim glavicama (Ivanović, Z., 1979: 17– 18). U visinskom pogledu ubraja se u najviše gradove sa nadmorskom visinom 630–650 m. Većina seoskih naselja u opštini Nikšić je seoskog razbijenog tipa, osim varošice Velimlje, a kuće su veoma udaljene. Sela su nepravilnih oblika, sa urbano neopremljenim zaseocima. Lokalni centri u opštini Nikšić su: Vilusi, Vračenovici, Krstac, Miolje Polje i Vir.

Prezimena su temeljni pokazatelji etničkog i jezičkog trajanja. U njima su sačuvane stare jezičke pojave, semantička obilježja, a oslikavaju materijalnu i duhovnu kulturu naroda u kojima su nastala i u kojima se čuvaju. Prezimenima se bave leksikologija, dijalektologija i onomastika. U radu je analizirano 99 prezimena sa cijele teritorije opštine Nikšić i 112 prezimena iz prigradskih naselja, prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine.

Identifikujući i klasifikujući prezimena, zastupljena na području Nikšića, kreiran je sistematičan registar prezimena (onomastikon), zasvjedočenih na pomenutoj teritoriji, čije su 85 demografske i geografske karakteristike detaljno opisane. Prezimena ispitivanog onomastikona u osnovi imaju slovensko ili strano lično ime ili hipokoristik. Kandidatkinja zaključujemo da je nikšićki imenoslova u poređenju sa postojećim imenoslovima drugih crnogorskih teritorija veoma bogat. U radu su potvrđene hipoteze da je dominantna tvorba prezimena sufiksacijom, sa dominantnim patronimima, kao osnovnom motivacijom, da su višečlana prezimena rijetka, te da je prezimenik nikšićkog urbanog i ruralnog područja veoma bogat. U odnosu na ranija istraživanja primjetno je manje prezimena koja su religijski motivisana, čija je motivna riječ matronim, porijeklo, zanimanje, sa fitonimskom i zoonimskom osnovom, dok nema prezimena nastalih od riječi kojim se imenuju djelovi tijela, kao što je slučaj sa minulim istraživanjima prezimena na teritoriji Crne Gore. Kao produktivni sufiksi u korpusu izdvojili su se: – ić, -ović, -ević (Aleksić, Božović, Gardašević, Durutović, Drašković, Đukanović, Jovović, Mrvaljević, Muratović, Nencić, Nikolić, Todorović, Vukotić, Vuković).

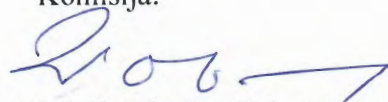
Zaključak

Kandidatkinja Ivana Muratović u master radu „**Prezimana Nikšića**“ je uspješno prezentovala i realizovala istraživačke ciljeve i zadatke. U radu je pokazala temeljno poznavanje zadate teme uz korištenje relevantne literature za ovu oblast. Ovaj rad predstavlja značajan doprinos našoj onomastici.

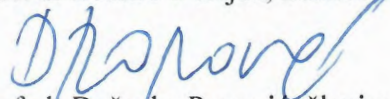
Imajući u vidu gore navedeno, Komisija ocjenjuje da je rad **Ivane Muratović „Prezimana Nikšića“** u metodološkom i lingvističkom pogledu solidno urađen. Komisija sa zadovoljstvom predlaže Vijeću Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati ovaj izvještaj i kandidatkinji Ivani Muratović odobri javnu odbranu master rada.

Nikšić, 24. 11. 2022. godine

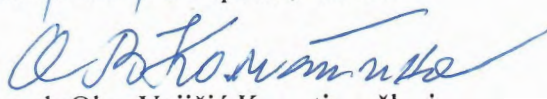
Komisija:

Prof. dr Draško Došljak, mentor

Prof. dr Dušanka Popović, članica

Doc. dr Olga Vojičić Komatina, članica

UNIVERZITET CRNE GORE
Filološki fakultet
Nikšić

-VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA-

Predmet: Prijedlog Komisije za odbranu master rada

Predlažem da Komisiju za odbranu master rada pod nazivom PREZIMENA NIKŠIĆA, kandidatkinje Ivane Muratović, SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, čine:

- Prof. dr Draško Došljak, mentor
- Prof. dr Dušanka Popović, članica
- Doc. dr Olga Vojičić Komatina, članica

S poštovanjem,

Prof. dr Draško Došljak, mentor

